

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316212107
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1316212107.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej Mgr. Patrície Železníkovej v právnej veci manželky: P. X., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. T. X, XXX XX U., toho času F. X, U., zastúpená JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava a manžela: Z.. S. X., Q.. XX.XX.XXXX, bytom R. T. X, XXX XX U.atislava, o návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom: G. X., Q.. XX.XX.XXXX G. X., Q.. XX.XX.XXXX, meno neurčené, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, na čas po rozvode manželstva, na odvolanie manželky a odvolanie manžela proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava III, č.k. 38P/193/2016-476 zo dňa 26.06.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku o úprave styku otca s maloletým G. X., Q.. XX.XX.XXXX m e n í v časti miesta preberania maloletého počas školského roka tak, že otec si maloletého prevezme v mieste bydliska maloletého.

Vo zvyšku sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Opravuje sa záhlavie rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 39P/193/2016-476, zo dňa 26.06.2018 tak, že sa do záhlavia dopĺňa „o návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom: G. X., Q.. XX.XX.XXXX G. X., Q.. XX.XX.XXXX meno neurčené, na čas po rozvode“. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 26.06.2018, č.k. 38P/193/2016-476 rozviedol manželstvo Z.. S. X., Q.. XX.XX.XXXX v Bratislave a P. X., N.. F., Q.. XX.XX.XXXX v Trenčíne, uzavreté dňa 14.04.2007, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Bratislava - Staré Mesto, vo zväzku 63, ročník 2007, na strane 58, pod poradovým číslom 77. Maloleté deti G. X., Q.. XX.XX.XXXX a dieťa s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti matky, oboch rodičov oprávnil maloletého G. X., Q.. XX.XX.XXXX zastupovať a spravovať jeho majetok. Matku oprávnil zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého G. X., Q.. XX.XX.XXXX sumou 600 eur mesačne, z toho titulom bežného výživného v sume 400 eur mesačne hradiť k rukám matky maloletého, vždy do 15-dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku a sumu 200 eur mesačne zasielať na tvorbu úspor na vinkulovaný účet maloletého G. X., Q.. XX.XX.XXXX zriadený matkou maloletého, v lehote do 5 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX výživným v minimálnom rozsahu, vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, k rukám matky maloletého vždy do 15-dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Otca oprávnil stretávať sa s maloletým G. X., Q.. XX.XX.XXXX

každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 15,00 hod do nedele do 18,00 hod s tým, že otec si maloletého prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a po ukončení styku ho odovzdá v mieste bydliska matky maloletého, každý páry kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 15,00 hod do 18,00 hod s tým, že otec si maloletého prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a po ukončení styku ho odovzdá v mieste bydliska matky maloletého, každoročne počas letných školských prázdnin od 01.07. od 10,00 hod. do 15.07. do 20,00 hod. a od 01.08. od 10,00 hod. do 15.08. do 20,00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky maloletého, každý nepárny kalendárny rok počas Vianočných sviatkov a prázdnin od 23.12. od 16,00 hod. do 30.12. do 16,00 hod. a v každom párnom kalendárnom roku od 30.12. od 16,00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 16,00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky maloletého, v každom nepárnom kalendárnom roku počas jarných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky od prvého dňa prázdnin od 10,00 hod. do posledného dňa prázdnin do 19,00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky maloletého, v každom párnom kalendárnom roku počas Veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 15,00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19,00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky maloletého. Styk otca s maloletým dieťaťom s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX neurčil. Rozhodol, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. I základných zásad Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., § 18, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1, 2, 3, § 24 ods. 1, 2, 4, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá Zákona. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané splnenie zákonných podmienok rozvodu manželstva účastníkov konania, skutočnosť, že manželia spolu dlhodobo nežijú, nehospodária a intímne sa nestýkajú. Dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené a manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel a neplní ani jednu z funkcií manželstva v zmysle Zákona o rodine, tento stav je dlhodobý. Konštatoval, že manžel spočiatku s rozvodom manželstva nesúhlasil z dôvodu možnosti obnovenia manželského spolužitia, avšak v priebehu konania došlo na strane manželky k zásadnej zmene pomerov, ktorá negovala akúkoľvek možnosť zmierenia manželov, ktoré manželka jednoznačne odmietala. Príčinu rozvratu manželstva ustálil v diametrálne odlišných názoroch manželov na vzájomné spolužitie, nadviazanie mimomanželského vzťahu na strane manželky, ktorý doposiaľ trvá, a z ktorého sa dňa 03.02.2018 narodilo maloleté dieťa, čo viedlo k citovému od cudzeniu manželov a nezáujmu o udržanie manželského spolužitia. Dospel k záveru, že rozvod manželstva účastníkov konania je v záujme oboch detí.

3. Pokiaľ ide o úpravu pomerov manželov k maloletému G. na čas po rozvode manželstva, posúdil a vyhodnotil i otcom prezentované návrhy, t.j. zverenie maloletého G. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a neskôr návrh na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca s tým, že styk matky s maloletým zostane neupravený, považujúc za nevhodný pre zdravý vývin maloletého výchovný vplyv a prostredie matky a potrebu zachovania jeho právo výchovne vplývať na maloletého. Tvrdenia otca ohľadom nevhodného výchovného prostredia na strane matky majúce negatívne vplyv na prežívanie a správanie dieťaťa, vyhodnotil ako nerelevantné. Konštatoval, že rodičia maloletého G. sa v priebehu konania vzájomne obviňovali z nevhodného a škodlivého správania sa voči maloletému a každý z nich poukazoval na správanie druhého, čo je potrebné s ohľadom na záujem maloletého eliminovať. Názor maloletého G., aj po zohľadnení námietok otca o validite tvrdení dieťaťa ovplyvneného matkou a vystaveného konfliktu lojality, zohľadnil do miery, ktorú považoval za relevantnú s ohľadom na vek maloletého, doposiaľ nadobudnuté životné skúsenosti a tiež s ohľadom na skutočnosti prezentované v priebehu konania oboma rodičmi. Stotožnil sa s názorom otca, že 11-ročný chlapec si nemôže svojvoľne určovať, s ktorým rodičom bude žiť, resp. ako sa bude s ktorým rodičom stretávať, bez nadväznosti na reálny stav a všetky zistené skutočnosti, avšak nepovažoval za dôvodné nezohľadniť názor dieťaťa v takomto veku vôbec. Dospel k záveru, že obaja rodičia v priebehu konania dospeli do situácií, kedy nevykonávali svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletému G. v súlade s jeho záujmom a tieto do istej miery využívali na riešenie svojich vzájomných vzťahov a eskalujúceho partnerského konfliktu súvisiaceho s príčinami rozvratu ich manželského spolužitia, pričom následkom ich konania došlo k destabilizácii psychického a emocionálneho stavu maloletého. Súd prvej inštancie zohľadnil opakovane prezentovaný postoj maloletého odmietajúceho zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a aj do prípadnej výlučnej osobnej starostlivosti otca, pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo súdom. Prihliadajúc na vyjadrenie kolízneho opatrovníka a v kontexte vykonaného dokazovania sa nestotožnil s názorom otca o nemožnosti považovať vyjadrenia maloletého pred súdom a kolíznym opatrovníkom za validné a na ich podklade rozhodnúť. Dospel k záveru, že niektoré

vyjadrenia prezentované maloletým G. v rámci pohovoru nie sú autentické, t. z. jedná sa o tvrdenia, ktoré maloletý počul (s najväčšou pravdepodobnosťou v domácnosti matky, resp. v spoločnosti, v ktorej sa spolu s ňou pohybuje), ktoré skutočnosti však vyhodnotil ako nie relevantné pre posúdenie otázky vhodnosti výchovného prostredia, v ktorom by mal maloletý vyrastať po rozvoze jeho rodičov. Konštatoval, že táto skutočnosť nie je spôsobilá k označeniu výchovného prostredia u jedného z rodičov, za natoľko nevhodné, vedúce k potrebe maloletého z tohto prostredia vyňať, aj napriek jeho nesúhlasu. Prihliadol aj na konanie otca, ktorého vyjadrenia pred maloletým neboli najvhodnejšie a v prežívaní maloletého spôsobovali negatívne prejavy, zmätok a neistotu. Za nepreukázané považoval tvrdenia otca ohľadom nedostatočnej prípravy maloletého na vyučovanie a laxného prístupu ku školskej dochádzke prihliadajúc na hodnotenia školy, neobsahujúce výskyt žiadnych špecifík, vyvolávajúcich potrebu ich riešenia pri rozhodovaní o vhodnosti/nevhodnosti výchovného prostredia rodiča. Prihliadol na aktívnu účasť rodičov súvisiacu so spoluprácou so školou.

4. Návrhu otca na zverenie maloletého do jeho výlučnej osobnej starostlivosti nevyhovelo považujúc ho za nesúladný so záujmom maloletého. Mal za preukázané, že obaja rodičia vystavovali maloletého konfliktu lojality, vyvolávali v ňom pocit viny, v prítomnosti maloletého sa uchýľovali vo vzťahu k druhému neprimeranému a často neprístojnému správaniu a reakciám, ktorých bol maloletý svedkom. Prihliadol na to, že v konaní neboli zistené žiadne nedostatky, pre ktoré by bolo nutné maloletého zo starostlivosti matky vyňať proti jeho vôli. V tejto súvislosti považoval za nevyhnutné prihliadať na opakovane prejavovaný názor maloletého vyhodnociac ako za dostatočne validný. Zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca, prípadne striedavej osobnej starostlivosti, za tejto situácie považoval za kontraproduktívne prihliadajúc na odmietanie otca maloletým. Zdôraznil potrebu rodičov uvedomenia si, že maloletý potrebuje pocit bezpečia, istoty a stability, ktorý mu nemôžu narúšať. Prihliadol na vyjadrenia kolízneho opatrovníka a jeho apelovanie na rodičov, aby si uvedomili, že maloletého dostali pod tlak, ktorý nie je schopný spracovať a má na jeho prežívanie negatívny dopad.

5. Pri úprave styku otca s maloletým prihliadol na záujem otca vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, potrebu zachovania pravidelného a intenzívneho kontaktu maloletého s otcom a výchovného vplyvu otca a poskytnutie mu priestoru k realizácii jeho rodičovských práv a povinností. Neprihliadal na názor matky ponechať styk bez úpravy, teda na rozhodnutí maloletého. Dospel k záveru, že vzhľadom na výrazný konflikt medzi rodičmi nebolo možné ponechať styk otca s maloletým na vzájomnej dohode rodičov, ktorí nie sú schopní kooperovať. Neprihliadol ani na maloletým prezentovanú predstavu ohľadom jeho styku s otcom a dospel k záveru o potrebe upraviť styk otca s maloletým súdnym rozhodnutím. Pri určení rozsahu styku prihliadol na návrhy otca a kolíznej opatrovníčky a vykonané dokazovanie a styk upravil počas pracovného týždňa a tiež každý druhý kalendárny týždeň od piatku do nedele. Nevzhladol dôvod, pre ktorý by maloletý nemohol prespávať v domácnosti otca, ktorá bola jeho domovom od narodenia až po odsťahovanie sa v júli 2016. Zdôraznil, že otec si musí uvedomiť, že za danej situácie bude potrebné zohľadňovať priebeh adaptácie maloletého na určený režim styku a povinnosťou oboch rodičov bude maloletého na styk riadne pripraviť a dôsledne zvažovať do akej miery bude otec tento styk realizovať a svoje právo uplatňovať, s ohľadom na (autentické) prežívanie maloletého. Za súladné so záujmom dieťaťa považoval upraviť styk otca s maloletým počas prázdnin a sviatkov, v súlade s ustálenou súdnou praxou, so striedaním sa u rodičov v párnom a nepárnom kalendárnom roku tak, aby ani jeden z rodičov nebol ukrátený na trávení voľného času s maloletým dieťaťom počas súvislejšieho časového obdobia s tým, že obaja rodičia trávajú čas s maloletým aktívne, zohľadňujúc jeho potreby a záujmy a každý z nich si čas s maloletým organizuje podľa vlastného uváženia.

6. Súd prvej inštancie určil výživné na maloletého otcovi vo výške 1.000 eur mesačne tvoriace sumu 600 eur mesačne titulom bežného výživného a 400 eur mesačne na tvorbu úspor. Rodičmi navrhovanú výšku výživného považoval za nereflektujúcu náklady na odôvodnené potreby a záujmy maloletého G. a možnosti a schopnosti rodičov, predovšetkým otca. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti vychádzal zo skúmania odôvodnených potrieb každého maloletého dieťaťa, jeho vek, zdravotný stav, spôsob vzdelávania, nadanie či záujmy a z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Poukázal na kritériá určenia výšky výživného. Mal preukázané, že maloletý Adam je školopovinným dieťaťom, výdavky na dieťa predstavujú náklady na školu a mimoškolské aktivity, jeho záujmovú činnosť a poplatky na výuku anglického jazyka a plávanie a jeho športové aktivity. Zohľadnil náklady matky súvisiace so starostlivosťou o výživu a výchovu maloletého, náklady spojené so zabezpečením bývania, stravy, ošatenia a obuvi, hygienických a kozmetických potrieb a ostatných potrieb. Návrh matky na určenie bežného výživného v sume 600 eur mesačne

považoval za nadhodnotený a nezodpovedajúci nákladom na odôvodnené potreby a záujmy maloletého G.. Poukázal na spotrebný charakter výživného, ktoré má slúžiť na odôvodnené potreby a záujmy maloletého dieťaťa a nemôže byť využívané pre potreby rodiča, ku ktorého rukám druhý rodič toto výživné uhradza. Úmysel matky vynakladať na výživu a výchovu maloletého finančné prostriedky v požadovanej výške vyhodnotil ako nezodpovedajúci reálnym nákladom na odôvodnené potreby a záujmy maloletého. Prihliadol na preukázaný záujem otca participovať na starostlivosti o maloletého a na určený rozsah styku a potrebu poskytnutia priestoru otcovi na plnenia pre maloletého, i formou vecných plnení. Návrh otca na určenie výživného voči maloletému v sume 200 eur mesačne vyhodnotil ako poddimenzovaný, vo vzťahu k nákladom na odôvodnené potreby maloletého, pomerom na strane otca a k nastavenému štandardu rodiny v čase spolužitia rodičov. Dospel k záveru, že výživné vo výške 400 eur mesačne zodpovedá pomernej časti nákladov na odôvodnené potreby a záujmy maloletého G. v rozsahu primeranom možnostiam a schopnostiam otca. Za dôvodné považoval aj určenie výživného na tvorbu úspor s prihliadnutím na celkové pomery otca, v spojení s všestranným vývinom maloletého G. v budúcnosti a rodičmi nastaveným životným štandardom u maloletého. Tvrdenia otca o výške jeho príjmu vyhodnotil ako pochybné, vzhľadom k tomu, že rodičia maloletého podnikali a pracovali spolu, manželka svoj mesačný príjem uvádzala vo výrazne vyššej čiastke, než otec, ktorého deklarovaný príjem zároveň namietala. Prihliadol aj na ostatné tvrdenia a dôkazy, napr. úhrada pravidelných mesačných nákladov na strane otca maloletého spojených s bývaním a ostatnými životnými nákladmi a tiež životný štandard otca, ktoré všetky náklady nezodpovedajú ním deklarovanému príjmu. Mal za to, že preukázať skutočné príjmy obchodných spoločností a prípadnú mieru zisku, ktorý by otec mohol zo spoločnosti odčerpať, by bolo značne obtiažne a spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami a zároveň mal za nepochybné, že deklarovaný príjem otca nemožno považovať za jeho skutočný príjem, ktorý má k dispozícii pre financovanie svojich životných nákladov.

7. Pri úprave pomerov rodičov k maloletému dieťaťu s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX, na čas po rozvode prihliadol na dlhodobo udržiavaný mimomanželský vzťah matky, ktorá sa s manželom nestýka, pričom manžel matky nie je biologickým otcom tohto maloletého dieťaťa a je zapísaný v rodnom liste výlučne na základe prvej domnienky otcovstva. Maloleté dieťa zveril na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky, ktorú oprávnil maloletého zároveň zastupovať a spravovať jeho majetok. Výživné na maloletého určil v minimálnom rozsahu a styk otca s maloletým neupravil. Mal za zrejmé, že medzi manželmi dôjde k riešeniu situácie na strane tohto maloletého dieťaťa, konaním o zapretie otcovstva.

8. Návrh otca na nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých, opätovné zisťovania názoru maloletého G. ohľadom porozvodovej starostlivosti o maloletého a ohľadom nákladov na odôvodnené potreby a záujmy maloletého G. a maloletého dieťaťa s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX, zamietol prihliadajúc na ostatné dôkazy a dospievajúc k záveru, že navrhované dokazovanie by neprinieslo otcom predpokladaný prínos a výsledok. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

9. Proti výroku VII. rozhodnutia v časti o úprave styku otca s maloletým G. podala odvolanie manželka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhla napadnutý výrok rozsudku zmeniť a styk otca s maloletým G. neupraviť. Namietala, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené v zmysle § 365 ods. 1 písm. g/ CSP a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Namietala vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dala do pozornosti, že vzťah maloletého G. s otcom je vážne a dlhodobo narušený a maloletý aktuálne otca odmieta. Poukázala na vyjadrenie maloletého v rámci pohovoru s kolíznym opatrovníkom a pred súdom a jeho záujem byť v jej starostlivosti a s otcom nemať upravený styk, resp. ponechať ho na dohodu. Mala za to, že súd neprihliadol na prejavenú vôľu dieťaťa, nevzal do úvahy vyslovenú obavu z prespatia u otca, ktoré deklaroval. Uviedla, že maloletý G. je citlivej povahy, s ťažkosťami prežíval rozpad vzťahu rodičov, od vydania rozhodnutia je skleslý, neustále sa jej pýta, či sa to nedá zmeniť. Vyslovila názor, že za aktuálnej situácie nie je možné sa domnievať, že dôjde k obnoveniu, resp. vytvoreniu vzťahu maloletého s otcom. Súčasne narušený vzťah sa nenapraví sám, najmä núteným stykom dieťaťa s rodičom, ktorého odmieta. Poukázala na ust. § 38 ods. 1 CMP a zaradenie výsluchu dieťaťa ako účastníka konania medzi dôkazné prostriedky, ktoré sú podkladom rozhodnutia vo veci. Zdôraznila, že maloletý v rámci výsluchu jasne prejavil svoj názor a vôľu neupraviť styk s otcom a stretnutia realizovať po telefonicknej dohode a bez prespatia. Nesúhlasila s názorom súdu, že nemožno prikladať relevanciu vyjadreniu dieťaťa, ktoré si vo veku 11 rokov bude

určovať svojvoľne, s ktorým rodičom bude žiť, resp. ako sa bude s rodičom stretávať. Daný názor považovala za rozporný s kvalifikovanou ochranou dieťaťa ako subjektu právnych vzťahov, ktoré má okrem vnútroštátnej legislatívy svoju reflexiu aj v mnohých medzinárodných aktoch, ktorými je Slovenská republika viazaná. Mala za to, že dieťaťu ako slabšiemu subjektu musí štát garantovať zvýšenú právnu ochranu. Poukázala na judikatúru ESLP a čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa a potrebu zohľadnenia najlepšieho záujmu dieťaťa. Postup súdu prvej inštancie pri nezohľadnení názoru dieťaťa považovala za nesprávny, priečiaci sa účelu konania vo veci samej. Zdôraznila, že styku otca s maloletým nebráni, otcovi poskytuje o maloleťom informácie, pravidelne mu zasiela lekárske správy, informuje ho o všetkých podstatných veciach týkajúcich sa maloletého. Uviedla, že po rozpade manželského vzťahu konala a koná výhradne v záujme maloletého. Poukázala na sms správy, mailovú komunikáciu, zvukové nahrávky, ktorými deklarovala škodlivosť otcovho prístupu k maloleťmu. Dala do pozornosti, že otec ju dlhodobo ponížuje aj v prítomnosti maloletého, uráža ju, zosmiešňuje, častuje vulgarnými výjavmi, maloletého od začiatku zaťahuje do sporu rodičov, agresívne vystupoval vo vzťahu k jej súčasnému partnerovi, pričom maloletý ma obavu hovoriť pri otcovi otvorene. Mala za to, že nútený styk maloleťmu škodí, negatívne ovplyvňuje jeho prežívanie. Z konania otca je zrejmé, že nie je osobou, ktorá je schopná zabezpečiť výchovu dieťaťa tak, aby mu táto bola na prospech. Nariadený styk zbytočne spôsobuje maloleťmu napätie a diskomfort. Zdôraznila, že maloletý potrebuje jednotné výchovné prostredie, ktoré otec nie je ochotný rešpektovať a výchovu maloletého nie je schopný zabezpečiť tak, aby mu bola na prospech a nezaujímajú ho pocity dieťaťa. Mala za to, že záujem dieťaťa nemôže prevážiť nad záujmom rodiča. Zdôraznila, že podstatou odvolania nie je znemožnenie styku otca s maloleťmu, pokiaľ by tento prejavoval skutočný záujem o styk s dieťaťom.

10. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie manžel prostredníctvom svojho právneho zástupcu (v priebehu odvolacieho konania plnú moc udelenú právnenému zástupcovi odvolal). Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo vzťahu k výroku rozsudku o rozvode manželstva namietal nesprávny procesný postup a porušenie práva na spravodlivý proces. Nesúhlasil s odôvodnením rozsudku v časti rozvodu manželstva považujúc ho nepreskúmateľný a arbitrárny. Mal za to, že narodenie ďalšieho dieťaťa manželke nemôže byť dôvodom na rozvod manželstva. Poukázal na to, že manželka doposiaľ nepodala žalobu na zapretie jeho otcovstva k maloleťmu Samuelovi a jej postoj súd žiadnym spôsobom neriešil, pričom zatiaľ nedošlo ani k pokusu o vrátenie ním plateného výživného na Samuela. K výroku o úprave pomerov rodičov k maloleťmu G. namietal nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie a porušenie jeho práva na spravodlivý proces, keď súd vychádzal z neaktuálneho dôkazu o zisťovaní názoru maloletého dieťaťa zrealizovaného trištvrté roka pred vydaním meritorneho rozhodnutia vo veci. Namietal, že súd nevyhotovil zvukový záznam z predmetného procesného úkonu, ktorú výnimku neustanovuje ani Vyhláška MS SR č. 543/2005 Z.z., v dôsledku čoho nemal možnosť preverenia autenticity úradného záznamu a jeho pravosti. Odôvodnenie rozsudku v bode 43 považoval za zmätočné bez konkretizácie, ktorá miera vyjadrenia maloletého je relevantná. Vyslovil názor, že rozsudok postráda zrozumiteľnosť, výstižnosť a v tejto časti je nepreskúmateľný. Skutkové tvrdenia v odôvodnení v bode 44, týkajúce sa postoja rodičov a vystavovanie maloletého konfliktu lojality, vyhodnotil ako vágne z dôvodu, že s G. bol len v minimálnom a nepravidelnom kontakte a jeho vyjadrenie je ovplyvnené matkou a jej postojom. Zdôraznil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní kládol dôraz na vyjadrený názor maloletého bez jeho objektivizácie v zmysle návrhu kolízneho opatrovníka. Namietal, že súd prvej inštancie nevyhovet jeho návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, znalcom z odboru klinická psychológia detí a dospelých, a neskúmal vhodnosť striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletého Adama, záujem dieťaťa a lepšie zaistenie jeho podmienok, keď ani kolízny opatrovník nezistil u neho žiadne závary a z dôkazov nevyplývala jeho nespôsobilosť maloletého vychovávať. Vyslovil názor, že znaleckým dokazovaním by sa zistili vzťahové väzby G. na rodičov, ovplyvňovanie G., či je vystavený konfliktu lojality a aký je najvhodnejší spôsob starostlivosti o neho. Zdôraznil, že pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého treba zohľadňovať práve ochranu jeho citového vývinu a možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, ako to má na mysli čl. 5 písm. c/ a g/ Základných zásad Zákona o rodine. Namietal, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. S G. žili do 15.07.2016 v spoločnej domácnosti, akonáhle ho začala vychovávať matka sama, prejavili sa negatíva tohto výchovného prostredia (zhoršenie správania v škole, pútanie pozornosti, nedôsledná príprava do školy, nevhodné správanie ku spolužiakom, matkin vzor správania - mimomanželský pomer so ženatým, mužom, splodenie a narodenie ďalšieho dieťaťa). Maloletý vyrastá v prostredí, v ktorom je prioritou hodnota úplne iná ako v bežných rodinách, s dôrazom na materiálne hodnoty, blahobyt, prejavy elitárstva, ktoré problémy si matka nevníma, nerieši

zápisy v žiackej knižke, a správanie syna bagatelizuje. Poukázal na opakované nevery manželky, na jej nesprávne pracovné návyky, neposkytnutie správneho výchovného modelu maloletému a nezabezpečenie jeho stability a bezpečia. Namietal, že pri úprave styku s maloletým G. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súdu prvej inštancie vytkol nesprávnosť výroku o styku počas pracovného týždňa s prevzatím maloletého v školskom zariadení, keďže G. je žiakom 5. ročníka základnej školy, nemá školský klub a po vyučovaní, ktoré končí skôr ako o 15.00 hod. je zo školy odvezený k matke. Poukázal na to, že matka mu bráni v styku s maloletým, limituje ho, dieťa manipuluje, zakazuje mu prespať u neho, neumožnila mu tráviť dovolenku s G. počas letných školských prázdnin v roku 2018. Nesúhlasil s odôvodnením napadnutého rozsudku v časti o výživnom na maloletého G. obsahujúcom len všeobecnú konštatáciu o platení školských potrieb, poplatkov a pomôcok bez zisťovania výšky ich nákladov a ich preukázania. Zdôraznil, že maloletý G. v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nenavštevoval žiadnu záujmovú aktivitu, v školskom roku 2017/2018 neabsolvoval výuku anglického jazyka s výnimkou jedného súkromného doučovania. Nesúhlasil s tvrdením, že rodičia nastavili maloletému vyšší štandard. S matkou dieťaťa nepodnikal, matka od roku 2010 nepracovala, v roku 2016 jej boli vyplácané peňažné prostriedky zo spoločnej firmy (za nulový pracovný výkon). Vzniesol výhrady, že súd nezisťoval jeho životný štandard a jeho náklady. Poprel, že by bol spoločníkom v spoločnostiach SILOINVEST Bratislava s.r.o., SILOINVEST s.r.o. a SILOINVEST SK s.r.o., s uvedenými spoločnosťami nemá nič spoločné, ich spoločníkom je jeho K. Z.. S. X.. Vyslovil názor, že o pomeroch matky súd nevykonal dokazovanie a uveril tvrdeniu o požičanom byte na Hriňovej, v lokalite, kde prenájmy bytov sú finančne nákladné.

11. Manžel vo vyjadrení k odvolaniu manželky navrhol nevyhovieť jej návrhu. Zotrvával na svojom vyjadrení o bránení jeho styku s maloletým matkou, ktorá zakazuje maloletému prespať u neho cez víkend a nedovolí mu absolvovať s ním dovolenku. Matka porušila rodičovskú dohodu v novembri 2016, ignoruje jeho rodičovské práva a právo G. na rovnocenný styk a starostlivosť rodičov o neho. Mal za to, že za týchto okolností je úprava styku súdny rozhodnutím je nevyhnutná. Zotrvával na svojom vyjadrení vo vzťahu k zisťovaniu názoru maloletého G.. Poukázal na správanie matky, ktorá maloletého nahráva, predložila súdu sms komunikáciu maloletého s ním, čítala ich korešpondenciu, kontroluje synovi telefón a neustále monitoruje prostredníctvom GPS polohu syna. Mal za to, že matka nevytvára maloletému vhodné a stabilné prostredie a vedie nevhodný spôsob života.

12. Manželka vo vyjadrení k odvolaniu manžela sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu stotožnila s odôvodnením rozsudku v časti rozvodu manželstva považujúc ho za jasné a akceptovateľné. Podľa jej názoru, ďalšie zaobranie sa skutkovým stavom by predĺžilo konanie. Zdôraznila, že s manželom spolu nežijú vyše dva a pol roka, nezdieľajú spoločnú domácnosť a vzájomne nekomunikujú. Návrh na zapretie otcovstva vo veci svojho ďalšieho dieťaťa už podala. Nesúhlasila s námietkami otca o vykonaní pohovoru s maloletým G., keďže dieťa zreteľne vyjadrilo nesúhlas s nahrávaním pohovoru, nakoľko má zlé skúsenosti s využívaním zvukových, či obrazových záznamov a stráni sa zadokumentovaniu jeho slov. Poukázala na ust. § 160 CSP a čl. 4 CMP a čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa a s tým súvisiacu potrebu a povinnosť zákonnej sudkyne informovať dieťa o všetkých skutočnostiach týkajúcich sa konania a zisťovania jeho názoru. Postup sudkyne považovala za súladný s ust. § 38 ods. 1 CMP, rešpektujúci práva dieťaťa. Nesúhlasila s argumentáciou otca k časti odôvodnenia rozsudku o zverení maloletého G. s poukazom na opakovane vyjadrený názor maloletého a narušený vzťah dieťaťa a otca. Poprela, že by bránila v styku otca s maloletým, k stretnutiam dochádza pravidelne trikrát do týždňa. Namietala, že súd v časti úpravy styku nezohľadnil vyslovenú obavu maloletého z prespatia u otca a zotrvala na svojich vyjadreniach o potrebe nápravy narušeného vzťahu maloletého s otcom. S poukazom na § 38 CMP vyslovila názor, že výsluch maloletého je dôkazným prostriedkom a slúži na získavanie relevantných poznatkov pre podklad rozhodnutia vo veci. Maloletý bol riadne vypočutý, zreteľne a jasne vyjadril názor, a navrhované znalecké dokazovanie sa v priebehu konania stalo nadbytočným a nadmerne zaťažujúcim. Nesúhlasila s námietkami otca o neskúmaní vhodnosti nariadenia striedavej osobnej starostlivosti rodičov, nakoľko táto nie je vhodná v prípade, ak nevyhovuje osobnosti dieťaťa a ak rodičia zapríčiňujú nestabilitu výchovného prostredia, pôsobia na dieťa negatívne, vytvárajú nátlak, nevedia sa dohodnúť na veciach súvisiacich so školou. K problémom maloletého v škole uviedla, že G. je pohodlný, poukázala na jeho vek (nástup puberty) a skutočnosť, že nástup na druhý stupeň základnej školy je vždy zásadnou zmenou, čo vyústilo do zhoršenia jeho prospechu. Dala do pozornosti, že maloletý G. chodil od otca v neskorých hodinách, nebol navečeraný a pripravený do školy. O aktivitách dieťaťa sa zaujíma, v školskej rade je zástupkyňou triedy, pravidelne komunikuje s

triednou učiteľkou, zúčastňuje sa rodičovských združení. Naopak otec maloletého sa po dobu dvoch rokov nezapojil do žiadnych športových aktivít, vo vzťahu k synovi koná nesystematicky, umelo vytvára konflikty, čo sa prejavilo aj v čase letných prázdnin. K určeniu výživného na maloletého G. uviedla, že na syna hradí 80 až 90% nákladov, na ktorých sa otec podieľa len sporadicky a prispieva na výživu dieťaťa sumou 200 eur mesačne. Maloletý má súkromné hodiny slovenského a anglického jazyka (poplatok činí 250 eur mesačne) a navštevuje keramický krúžok a súkromné hodiny plávania. V ďalšom podaní manželka poprela, že by podpísala rodičovskú dohodu, nakoľko išlo o vyhlásenie jej ochoty akceptovať návrh styku G. s otcom, ktorý uviedla v návrhu na rozvod manželstva.

13. Manžel vo vyjadrení k vyjadreniu manželky zotrval na svojich námietkach o zisťovaní názoru dieťaťa. Nesúhlasil s tvrdeniami o jeho narušenom vzťahu s maloletým. Vyslovil názor, že za daného stavu, t.j. stavu diametrálne odlišných postojov matky a otca je jediným prostriedkom, ktorý by vniesol svetlo do úpravy práv a povinností k maloletému, znalecké dokazovanie, ktorého sa opakovane domáhal. Matka nerešpektuje súdne rozhodnutie a bez pevných pravidiel, nebude styk ani starostlivosť o maloletého riadne fungovať. Poprel, že by s G. neriešil jeho správanie a prospech, nakoľko denne s ním preberá aspoň telefonicky jeho známky, nemá priestor na poskytnutie mu pomôcť. Zdôraznil, že maloletému sa vždy venoval aj pokiaľ ide o športové aktivity. Zotrval na svojich vyjadreniach ohľadne nákladov na dieťa súvisiacich s jeho záujmovou činnosťou.

14. Manželka vo vyjadrení k vyjadreniu manžela prostredníctvom právneho zástupcu poprela tvrdenia manžela považujúc ich za zavádzajúce, klamlivé, tendenčné a v príkrom rozpore so skutočnosťou. Zdôraznila, že styk maloletého s otcom umožňuje trikrát týždenne aj v priebehu zimných školských prázdnin, avšak bez prespania na základe dohody. Poukázala na to, že otec v prípade, ak mu nebol umožnený styk s maloletým, mal možnosť podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a požiadať o predbežnú vykonateľnosť rozsudku. Dala do pozornosti nové skutočnosti, že počnúc rokom 2019 jej otec prikazuje, aby sa starala o svojho mladšieho syna, nevhodným spôsobom zasahuje do jej súkromia, prenasleduje ju, synovi hovorí, že bude zverený jemu, v kontexte tohto správania otca G. vyjadril znepokojenie a uviedol, že v prítomnosti otca sa necíti dobre. Otec dáva synovi čítať jej písomné vyjadrenia a konfrontuje ho s nimi. Správanie otca považuje za nezodpovedné a nevhodné, zneisťujúce maloletého. Pridržiavala sa svojich vyjadrení k časti výživného na dieťa. Zároveň dala do pozornosti, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 8Pc 18/2018-90 zo dňa 06.12.2018 súd určil, že Z.E.. S. X., Q.. XX.XX.XXXX nie je biologickým otcom maloletého Y. X., Q.. XX.XX.XXXX. V ďalšom podaní manželka poukázala na to, že výživné zo strany otca na maloletého bolo naposledy uhradené dňa 09.12.2019 vo výške 200 €, zároveň poukázala na výdavky na dieťa v súvislosti s bývaním, zabezpečením stravy, ošatenia, obuvi, hygienických, kozmetických potrieb a ostatných potrieb. Uviedla, že aktuálne záujmová činnosť maloletého predstavuje výuku anglického jazyka a plávanie, poukázala na doklady predložené v odvolacom konaní. Rovnako zdôraznila, že maloletý má zdravotné problémy (alergia a astma), čím vznikajú zvýšené náklady na lieky. Od ďalšieho polroka maloletému bude hradiť doučovanie z matematiky vo výške 80 € mesačne.

15. Odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie a pojednával a rozhodol bez prítomnosti manžela v súlade s ustanovením § 31 CMP a § 179 a nasl. CSP. Manžel mal doručenie predvolania vykázané uložením, zásielky si nevyzdvihoval. Napriek tomu, že bol odvolacím súdom vyzvaný na doloženie dokladov preukazujúcich výšku jeho nákladov a príjmu, na výzvy odvolacieho súdu nereagoval. Manželka v odvolacom konaní zotrvala na svojom odvolacom návrhu. Uviedla, že styk otca s maloletým G. sa realizuje na základe ich vzájomnej dohody, keďže prístup otca k G. je autoritatívny. S otcom má maloletý vytvorený vzťah, otca má rád, aktuálne sa stretávajú každý štvrtok a piatok v týždni po vyučovaní do 18.00 - 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod., a v priebehu letných školských prázdnin v roku 2019 stretnutia prebiehali pol mesiaca v auguste a v júli na dennej báze bez prespania. V styku otca s maloletým nebráni, syna na stretnutia povzbudzuje. Vyčísliť náklady na maloletého Adama, ktoré aktuálne predstavujú náklady na keramický krúžok 30 € mesačne, florbal 200 € na pol roka, súkromné doučovanie z angličtiny a slovenského jazyka 100 € mesačne, výdavky na lieky (alergia), cestovné 147 € ročne, zabezpečovací poplatok za stravu v škole vo výške 30 €, mobilný telefón vo výške 15 €. S deťmi býva v byte na základe uzatvorenej Zmluvy o výpožičke spolu so zmluvou o výpožičke nehnuteľnosti, náklady na bývanie činia 437 € mesačne, s manželom sú spoluvlastníkmi nadštandardného 5-izbového bytu na Kolibe, o rozlohe od 500 m², s terasou, vírivkou a saunou, túto nehnuteľnosť obýva manžel. Tiež je podielovou spoluvlastníčkou pozemku v Limbachu. Od 03.02.2018 je na rodičovskej dovolenke,

poberá rodičovský príspevok, iný príjem nemá. Je spoluvlastníčkou spoločností EK Trading a Europa Betons, z ktorých nemá žiaden príjem.

16. Kolízna opatrovníčka vo vyjadrení pred odvolacím súdom poukázala na narušené vzťahy medzi rodičmi. Zotrvávala na stanovisku o potrebe upraviť styk otca s maloletým G. napriek tomu, že matka nebráni v styku, avšak otec má iný názor, čím vznikajú neustále nezhody. Poukázala na jednoznačné vyjadrenie maloletého G. a jeho odmietanie striedavej starostlivosti. Dala do pozornosti, že aktuálne rodičia odmietajú odbornú pomoc. Rozhodnutie o výške výživného ponechala na úvahu súdu. Pokiaľ ide o zverenie maloletého G., navrhla rozhodnúť v zmysle návrhu matky.

17. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 08.01.2020 vyplýva, že v odvolacom konaní bol vykonaný pohovor s maloletým G., v rámci ktorého maloletý uviedol, že v škole spokojný, školské krúžky nenavštevuje, má mimoškolskú činnosť keramický krúžok, florbal a nepravidelne doučovanie zo slovenského jazyka. Maloletý G. pozná pojem zverenie do striedavej osobnej starostlivosti a vie ho definovať, takúto formu starostlivosti odmieta. Uviedol, že od rozvodu u otca nespál, okrem troch dní, nevie si predstaviť, že by zrazu mal u neho spať týždeň. Podľa jeho predstavy styk s otcom by sa mal realizovať každý týždeň vo štvrtok, v piatok a v nedeľu bez možnosti prespania, zároveň na Štedrý večer do 17.00 hod. a v ostatnom čase v priebehu školských prázdnin ponechal úpravu styku na úvahu súdu. Maloletý G. zároveň informoval, že otec mu sporadicky podaruje nejaký darček, vreckové mu poskytuje matka raz za mesiac vo výške 20 €, finančné dary dostáva od starých rodičov pri príležitosti menín a narodenín, na vianočné sviatky a pod.. Ďalej G. uviedol, že býva spolu s mamou, jej priateľom a malým bratom Samkom, je spokojný, vianočné sviatky strávil dobre, niekoľko dní bol aj s otcom, stretávali sa na denne báze, zhruba do 18.00 hod., k Vianociam mu otec zakúpil veci na oblečenie. G. uviedol, že mama mu v stretnutiach s otcom nebráni, nezaťahuje ho do rodičovských konfliktov, otec vie byť veľmi dobrý, ale nepáči sa mu, že sa občas hádajú, keďže otec ho informuje o súdnom konaní.

18. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), s nariadením odvolacieho pojednávania podľa 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie manželky - matky nie je dôvodné a odvolanie manžela - otca je čiastočne dôvodné.

19. Súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie, s výnimkou zmeny výroku rozhodnutia o úprave styku maloletého G. s otcom v časti určenia miesta preberania maloletého.

20. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 26.06.2018, č.k. 38P/193/2016-476, rozviedol manželstvo rodičov maloletého G. X. a maloletého dieťaťa s neurčeným menom a priezviskom X., obe maloleté deti zveril na čas po rozvoďte do osobnej starostlivosti matky, s právom zastupovať maloletého Adama a spravovať jeho majetok oboma rodičmi a s určením, že matka je oprávnená zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX. Otcovi zároveň uložil povinnosť platiť výživné na maloletého Adama sumou 600 € mesačne, z toho bežné výživné vo výške 400 € a výživné na tvorbu úspor vo výške 200 € mesačne a výživné na maloleté dieťa s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX v minimálnom rozsahu, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa a styk otca s maloletým dieťaťom s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX neurčil.

22. Pokiaľ ide o manželom napadnutý výrok rozsudku o rozvoďte manželstva, súd prvej inštancie vo veci vykonal riadne dokazovanie, s ktorým sa aj náležite vypořiadal a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi a závermi rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti. V konaní bolo preukázané, že manželia spolu dlhodobo nežijú, manželstvo je len formálnym zväzkom, nie je predpoklad na obnovenie manželstva, keďže stanovisko manželky je v priebehu celého konania jednoznačné, nemenné a o obnovu manželstva nemá absolútne záujem. Tiež je potrebné konštatovať, že od rozhodnutia súdu prvej inštancie nastala zmena vo vzťahu k maloletému dieťaťu, pôvodne s neurčeným menom a priezviskom X.S., Q.. XX.XX.XXXX, a vydanému rozhodnutiu súdu určením, že manžel nie je biologickým otcom tohto dieťaťa. Námiety manžela týkajúce sa narodenia ďalšieho dieťaťa počas manželstva a z toho vyplývajúcu potrebu zachovať manželstvo, nemožno akceptovať.

Odvolačný súd vyhodnotil odvolanie manžela ako nedôvodné, keď neobstoja jeho tvrdenia uvedené v odvolaní.

23. Správne rozhodol súd prvej inštancie o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky prihládajúc na záujem maloletých detí a skutočnosť, že starostlivosť o ne nepretržite zabezpečuje matka. Pokiaľ otec namieta zverenie maloletého Adama do osobnej starostlivosti matky a nesprávny postup súdu prvej inštancie v súvislosti so zisťovaním a vyhodnotením názoru maloletého, odvolací súd čiastočne námietku otca akceptoval a v odvolacom konaní zabezpečil aktuálne zisťovanie názoru maloletého prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Je nesporné, že na názor maloletého G. je potrebné prihliadať, nakoľko dieťa je vo veku, kedy dokáže a vie vyjadriť svoje pocity, svoj postoj, vie odprezentovať svoj názor a je schopný popísať udalosti, situácie, ktoré sa v rodine odohrali a svoj vzťah s rodičmi. Je nepochybné, že G. je v domácnosti matky spokojný, skutočnosti tvrdené otcom vo vzťahu k nedostatočnému zabezpečeniu starostlivosti o maloletého, neboli v konaní preukázané. Matka má vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého a v konaní neboli preukázané ani žiadne dôvody, ktoré by vylučovali zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti. Rovnako je z vyjadrenia G. zjavná a jednoznačná jeho nevdôľa a neochota byť v striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždenných intervaloch. Na tento názor dieťaťa je potrebné prihliadať, nakoľko maloletý je vo veku, kedy si uvedomuje okolnosti rodinnej situácie a správanie každého z rodičov a toto si vyhodnocuje. Napokon odvolací súd prihliadal i na podstatnú skutočnosť, že G. sa s otcom aktuálne stretáva, teda pracuje sa na obnovení jeho vzťahu s otcom, tieto stretnutia sa realizovali a prebiehajú, čo potvrdila jednak matka a jednak maloletý a nesporné to vyplýva z obsahu podaní založených v spise. Za okolností, kedy G. odmieta striedavú osobnú starostlivosť rodičov a dochádza k obnoveniu pravidelného kontaktu s otcom je potrebné ponechať maloletého v starostlivosti matky a zabezpečiť jeho styk s otcom za účelom budovania a rozvíjania citových väzieb G. k otcovi. Odvolací súd nespochybňuje, že otec má podmienky a záujem zabezpečovať starostlivosť o G., avšak za daných okolností a pri aktuálnom nastavení G. by zmena rozhodnutia o zverení maloletého pôsobila kontraproduktívne. Tu považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť a apelovať na obidvoch rodičov, aby svoje správanie pri vzájomnej komunikácii korigovali a G. na stretnutia s otcom pozitívne motivovali. Správne súd prvej inštancie zohľadnil i validitu vyjadrení dieťaťa len čiastočne.

24. Rovnako správne súd prvej inštancie rozhodol o oprávnení oboch rodičov zastupovať a spravovať majetok maloletého G., ktoré právo im prináleží zo zákona.

25. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne aj pri určení výšky výživného na maloleté deti. Odôvodnenými potrebami detí sú potreby, týkajúce sa stravovania, ošatenia, bývania, zdravotnej starostlivosti, školské a mimoškolské činnosti, mimoriadne výdavky a náklady na deti, vzťahujúce sa k tráveniu voľného času a prázdnin. V konaní matka preukázala náklady na maloleté deti, jej príjem a výdavky, a v priebehu odvolacieho konania predložila a aktualizovala náklady najmä na maloletého G., výšku jej príjmu a výdavkov. Je potrebné konštatovať, že napriek výzve odvolacieho súdu, otec nepredložil do rozhodnutia odvolacieho súdu žiadne listinné dôkazy preukazujúce jeho príjmy a pomery. Nečinnosť a nekonanie otca nemožno akceptovať a hodnotiť v neprospech maloletých detí. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri určení výšky výživného vychádzal z dosiahnutého vzdelania otca, z výkonu jeho podnikateľskej činnosti a z toho vyplývajúceho príjmu a zo životnej úrovne, ktorú mala rodina nastavenú v čase spolužitia manželov. Podľa názoru odvolacieho súdu výživné zohľadňuje vek, odôvodnené potreby detí a schopnosti a možnosti otca, otec v konaní nepreukázal žiadne zdravotné problémy, ktoré by ho obmedzovali vo výkone práce, vykonáva podnikateľskú činnosť, z ktorej dosahuje príjem, uvedená skutočnosť je nesporná, vyplýva z výpisu obchodného registra obchodných spoločností, ktorých je spoločníkom a konateľom. Pokiaľ ide o náklady na maloletého G., tieto spočívajú v zabezpečení stravy, ošatenia a bežných potrieb, ktorých výška vychádza z výšky cien tovarov bežne dostupných a primeraných veku dieťaťa. Ďalšie náklady G. predstavujú poplatok za keramický krúžok 30 € mesačne, za floorbal 200 eur na 6 mesiacov, doučovanie z angličtiny, zvýšené výdavky v súvislosti s alergiou, poplatok za električku vo výške cca 15 eur mesačne, zabezpečovací poplatok za stravu v škole vo výške 30 €, za mobilný telefón vo výške 15 eur mesačne a pomerná časť nákladov na bývanie. Pokiaľ ide o príjem matky, tento pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na deti. Svoje náklady matka riadne preukázala a tieto predstavujú platby za bývanie vrátane poplatku za internet v celkovej výške 450 eur mesačne, pričom matke finančne prispieva jej partner. Je potrebné konštatovať, že majetkové pomery obidvoch rodičov boli v konaní preukázané, jednak ide o spoluvlastníctvo ich nehnuteľností, teda nadštandardného 5-izbového bytu v Bratislave, ktorý obýva

otec a jednak vlastníctvo rodinného domu v Limbachu. Vo vzťahu k príjmom otca odvolací súd udáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie otec predložil daňové priznanie za rok 2016 a 2017, vo svojej výpovedi potvrdil založenie dvoch obchodných spoločností, z ktorých si každý z manželov vyplácal sumu 1.500 - 3.000 € mesačne, na pojednávaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že jeho príjem činí 1.000 € mesačne, náklady na bývanie má 350 € mesačne. Tvrdil, že firma nemá zamestnancov, keďže ide o subdodávateľskú firmu. Odvolací súd akceptoval námietku otca vo vzťahu k jeho podnikateľských aktivitám a počtu obchodných spoločností prihliadajúc na výpisy z obchodného registra svedčiace o spoločníkoch a konateľoch obchodných spoločností. V danom prípade odvolací súd pri rozhodovaní o výživnom prihliadol na okolnosti na strane otca, jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery, súčasne berúc do úvahy nečinnosť otca v odvolacom konaní a aplikujúc ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri rodičovi vykonávajúcom podnikateľskú činnosť je v prípade nepreukázania výšky jeho príjmy a nedoloženia dokladov východiskovou výškou príjmu, pre určenie výživného, výška priemerného mesačného príjmu predstavujúca 20 násobok sumy životného minima. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom (bežnom aj tvorbe úspor) na maloletého G. ako správne potvrdil.

26. K námietkam otca vo vzťahu k styku s maloletým G. mal odvolací súd za nespornú potrebu prihliadať na názor maloletého dieťaťa a vzhľadom na okolnosti a skutočnosť, že G. sa nachádza v domácnosti matky dlhodobo, pričom stretnutia otca s maloletým sa v istom období nerealizovali a v priebehu odvolacieho konania došlo k obnoveniu tohto styku, je na mieste aj napriek odmietavému postoju maloletého zotrvať u otca aj počas noci, ponechať úpravu styku v rozsahu určenom rozhodnutím súdu prvej inštancie. Tu je potrebné zdôrazniť, že obaja rodičia musia vo vzťahu k maloletému G. pristupovať citlivo tak, aby sa Adam rád tešil na stretnutia s otcom a z týchto stretnutí sa vracal spokojný a poskytnúť mu priestor k tomu, aby G. zotrval rád aj dlhší čas u otca. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a odporúčaním kolízneho opatrovníka o potrebe zachovať styk otca s maloletým aj počas prázdnin a sviatkov s prihliadnutím na právo dieťaťa a otca na ich spoločné stretnutia. Nemožno akceptovať odvolacie námietky matky a styk neupraviť. Odvolací súd zdôrazňuje, že matka je povinná vplývať na maloletého pozitívne a viesť ho ku stretnutiam s otcom, ktorý čas maloletého obohatí a vytvorí mu priestor na budovanie a upevňovanie vzťahu s otcom. Odvolaciu námietku otca týkajúcu sa miesta preberania maloletého G. a v priebehu školského roka, odvolací súd akceptoval vyhodnotiac ju ako dôvodnú, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie, je v tejto časti nevykonateľné, vzhľadom k tomu, že maloletý nenavštevuje školský klub a vyučovanie mu končí pred 15.00 hod.. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý výrok rozsudku zmenil len v časti miesta preberania maloletého dieťaťa tak, aby k realizácii styku došlo riadne a aby miesto určenia bolo jednoznačné a vykonateľné. Určený rozsah styku súdom prvej inštancie je aj podľa názoru odvolacieho súdu primeraný a zodpovedajúci veku G. a zohľadňujúci záujem dieťaťa.

27. Odvolací súd sa zaoberal i námietkami otca o porušení jeho práva na spravodlivý proces, keď namietal, že súd prvej inštancie nevychádzal z aktuálneho zisťovania názoru maloletého dieťaťa v čase vyhlásenia rozsudku, nevyhotovil zvukový záznam zo zisťovania názoru maloletého dieťaťa tak, aby si ho mohol vypočuť a reagovať naň a aby mohol vyhodnotiť z neho vyplývajúce pocity a reakcie maloletého a rozhodnutie súdu je nezrozumiteľné a nejasné. Odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti daných námietok. V prípade námietok na postup súdu prvej inštancie, ktorý za východiskový dôkaz pri rozhodovaní o zverení maloletého G. do osobnej starostlivosti matky považoval neaktuálne zisťovanie názoru maloletého, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v rámci odvolacieho konania bol pohovor s maloletým G. opakovane zrealizovaný prostredníctvom kolízneho opatrovníka, pričom zápisnica o zisťovaní názoru maloletého bola otcovi doručená, mal možnosť sa s ňou oboznámiť a reagovať na ňu, čo neurobil. Rovnako nemožno prihliadať ani na námietky otca týkajúce sa nevyhotovenia zvukového záznamu o zisťovaní názoru maloletého. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu zistil, že súčasťou spisu je zápisnica o zisťovaní názoru dieťaťa, z ktorej vyplýva, že maloletý nesúhlasil s vyhotovením zvukového záznamu z pohovoru. Za daných okolností je potrebné prihliadnuť na vyjadrenie maloletého Adama v súlade s ust. § 38 ods. 1, 2 a čl. 4 základných princípov CMP. K námietkam týkajúcim sa nezrozumiteľnosti a nejasnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok je správny a primerane odôvodnený, jasný a zrozumiteľný. Skutočnosť, že súd prvej inštancie vzal v úvahu len časť vyjadrení maloletého je logická s prihliadnutím na vek dieťaťa. Odvolací súd rovnako neprihliadal na návrh otca na nariadenie znaleckého dokazovania za účelom zistenia príčin odmietania otca maloletým a vplyvu rodičov na maloletého, dospievajúc k záveru, že nariadenie znaleckého dokazovania by zbytočne predlžovalo konanie. Zároveň prihliadol na obnovenie

vzťahu medzi otcom a maloletým G. a realizáciu styku, ktoré stretnutia je potrebné podporiť a viesť maloletého k tomu, aby rešpektoval oboch rodičov s tým, že je vecou rodičov zmeniť prístup k maloletému. Zároveň odvolací súd upozorňuje, že existencia potvrdzujúceho výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie o úprave styku otca s maloletým G., ktoré rozhodnutie nadobudne právoplatnosti, bude vykonateľné a záväzné pre oboch rodičov. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval procesne správne a v konaní nedošlo k porušeniu práva účastníka konania na spravodlivý proces v zmysle námietok vznesených zo strany otca.

28. Pokiaľ ide o rozhodnutie o úprave pomerov k maloletému dieťaťu s neurčeným menom a priezviskom X., Q.. XX.XX.XXXX správne rozhodol súd prvej inštancie rozhodol v čase vyhlásenia rozsudku. Otec vo vzťahu k tomuto dieťaťu nevyslovil žiadne odvolacie námietky, pričom aktuálne rozhodnutím súdu bolo určené, že manžel nie je biologickým otcom tohto maloletého dieťaťa.

29. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o úprave styku otca s maloletým G., odvolací súd zmenil len v časti určenia miesta odovzdania a preberania maloletého, aplikujúc ustanovenie § 388 CSP a vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako správny potvrdil.

30. Odvolací súd s použitím ust. § 224 CSP opravil záhlavie rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom absentovalo označenie maloletého dieťaťa s neurčeným menom a priezviskom X..

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

32. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).